

severní Itálie a styků Etrusků s pádskou oblastí. Ve druhé kapitole (str. 80—84) se zabývá etruskou kolonizací severní Itálie a jejím datováním. Další dvě kapitoly (str. 85—108) pojednávají o svazku dvanácti etruských měst v pádské oblasti, jejich politickém a vojenském zřízení a hospodářském životě. Poslední kapitola (str. 109—114) je věnována vpádu Galů do pádské Etrurie. Ten klade na základě zpráv starých autorů a archeologických památek stejně jako většina současných badatelů (M. A. Navarro, P. Ducati, F. Altheim aj.) do konce V. a počátku IV. stol. př. n. l.

Předností Zalesského knihy je to, že se pokouší zevšeobecnit všechny dosud nahromaděný materiál a neomezuje se jen na jeho interpretaci. Uvedená práce je částí většího celku, z něhož již byly některé partie publikovány (viz zvláště VDI, 1951, 1) a je dosud prvním pokusem v tomto směru. Lze se jen těšit na další část práce, o níž autor v předmluvě knihy hovoří.

Čeněk Prutký

Německé Corpus vasorum antiquorum, s jehož vydáváním se začalo r. 1938 (srov. Český časopis filologický I, 1942/3, 172 n.), vzrostlo již na 14 svazků. Poslední svazek CVA **Deutschland**, Leipzig, Archäologisches Institut der Karl-Marx-Universität, Band I redigoval *Herbert Koch*. Zpracoval *Werner Müller*. (Akademie Verlag, Berlin 1959. 59 stran, 53 tabulek in 4°, 45 DM.)

Je to původem sbírka učebná, jež má zajímavou historii, jak se doví čtenář z předmluvy W. Müllera, neboť se o její budování zasloužili význační němečtí archeologové 19. stol., jako W. A. Becker, E. Gerhard, O. Jahn, J. Overbeck, F. Studniczka, a mnohé exempláře jsou z pozůstalosti F. Hausera, H. Schliemann a E. P. Warrena. Materiál sbírky, jež za poslední války utrpěla škody při bombardování města, byl z velké části již dříve uveřejněn, jsou tu však i doklady podrobněji dosud nezpracované.

Je zde publikováno skoro 100 váz, mimo jedno egyptské alabastron vesměs řeckých, z lipské universitní sbírky v chronologickém sledu od kyperských z doby bronzové a železné po nádoby ze 4. stol. př. n. l. Jsou to rozmanité formy váz kyperských (18), v jejichž datování se vydavatel opírá o chronologii E. Gjerstada, atické geometrické (13) s chronologickým řaděním podle P. Kahane, korintské a jejich italské napodobeniny včetně etruských (56), různých forem, mezi nimiž je nejvíce aryballů; při nich se přidružuje M. celkem klasifikace Payneovy. Následují nádoby východořecké ze 7.—4. stol. Pokračování bude v dalším svazku. U každé skupiny je podán soupis hojné literatury, památky jsou pečlivě popsány, u každého exempláře jsou v doprovodném stručném textu uvedeny paralely a bibliografické odkazy. Zvláštní komentující poznámku věnuje (str. 52) vydavatel nápisům v korintské abecedě na fragmentárním kráteri (tab. 48) a navrhuje korektury v její dosavadní interpretaci. Reprodukce tabulek je bezvadná. Všechny exempláře jsou zobrazeny aspoň ve dvou pohledech, po případě je zachycen některý detail. Význačné kusy, kterých není mnoho (např. tab. 29, 39, 41/42, 43/44) jsou podány v několika záběrech, takže lze je dobře studovat i z obrazu. Snaha o hospodárnou výplň tabulek patrně způsobila, že se ocitly nevhodně vedle sebe výtvoři ze vzdálených období (tab. 10, 12, 24). Připojen je seznam motivů, stylových skupin, nápisů a nalezišť.

Gabriel Hejzlar

Olvija. Putěvoditel po raskopkam i muzeju. Akademija nauk ukrajinskoj SSR. Institut archeologii. Kiev, 1959. Str. 80, cena 80 kopějek.

Olbia, miletská osada založená v 6. stol. př. n. l. při limanovitém ústí řeky Bugu, jejíž zřícené zbytky u dnešní osady Parutino jsou státní rezervací, byla soustavně zkoumána s přestávkami od r. 1901. Výsledky archeologického výzkumu místa byly postupně publikovány časopisecky a shrnuty i v poslední době v monografickém zpracování r. 1951 (L. M. Slavin, Drevnij gorod